

Факултет педагошких наука
Универзитета у Крагујевцу, Јагодина

Јелена Спасић

МЕТОДИКА РАЗВОЈА ГОВОРА

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина

Јелена Спасић

МЕТОДИКА РАЗВОЈА ГОВОРА

Јагодина
2023

Издавач

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу
Милана Мијалковића 14, Јагодина

За издавача

Проф. др Виолета Јовановић

Уредник

Доц. др Маја Димитријевић

Рецензенти

Проф. др Сања Ђуровић
Проф. др Милка Николић
Проф. др Марина Јањић

Дизајн корица

Проф. Слободан Штетић
Доц. др Миа Арсенијевић

Илустрације

Доц. др Миа Арсенијевић

Технички уредник

Владан Димитријевић

Лектура и коректура

Мср Марија Ђорђевић

Штампа

Biograf Comp d. o. o.
Земун

Тираж

150

ISBN 978-86-7604-219-7

Наставно-научно веће Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, одобрило је објављивање ове публикације одлуком број 01-6187/1 од 21. 12. 2022. године.
© Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР	9
I УВОД	11
Основна начела методике развоја говора деце предшколског узраста	11
Циљеви и задаци методике развоја говора	11
II ОПШТА ПИТАЊА РАЗВОЈА ГОВОРА	15
Говор и језик. Функције говора	15
Развој дечјег говора у раном детињству	19
Фонолошки развој деце предшколског узраста	20
Лексички развој деце предшколског узраста	21
Морфолошки развој деце предшколског узраста	23
Синтаксички развој деце предшколског узраста	24
III РАД НА РАЗВОЈУ ГОВОРА ДЕЦЕ У ПРЕДШКОЛСКОЈ УСТАНОВИ	29
Методe истраживања дечјег говорног развоја	29
Улога и поступци васпитача у развијању језичке комуникације	31
Усмени монолошки говор. Усмени дијалошки говор	34
Облици и методе говорне комуникације с децом	35
Разговор као облик и метода говорне комуникације с децом	35
Причање као облик и метода говорне комуникације с децом	37
Читање и препричавање као облици и методе говорне комуникације с децом предшколског узраста	39
Описивање као облик и метода говорне комуникације с децом предшколског узраста	42
Средства којима се унапређује говорна комуникација с децом	44
IV ГОВОРНА КОМУНИКАЦИЈА МЕЂУ ДЕЦОМ	49
Говор у игри предшколског детета	50
V ЈЕЗИЧКЕ ВЕЖБЕ	53
Вежбе слушања	53

Вежбе дисања	54
Логомоторичке вежбе	55
Логомоторичке вежбе за млађи васпитни узраст	57
Логомоторичке вежбе за средњи васпитни узраст	58
Логомоторичке вежбе за старији васпитни узраст	59
Логомоторичке вежбе за предшколски васпитни узраст	60
Синтаксичке вежбе	61
Вежбе за развој fine моторике шаке	64
VI ЈЕЗИЧКЕ ИГРЕ. ВРСТЕ И ПОДЕЛА ЈЕЗИЧКИХ ИГАРА	71
Фонолошке игре	73
Фонолошке игре за млађу васпитну групу	73
Фонолошке игре за средњу васпитну групу	74
Фонолошке игре за старију васпитну групу	80
Фонолошке игре за предшколску васпитну групу	82
Фонетска гимнастика и покретно-говорне игре	87
Морфолошке игре	90
Лексичке игре	97
Синтаксичке игре	100
Игре ритма и риме	106
Драмске и драматизоване игре	116
VII КЊИЖЕВНОСТ У ПРЕДШКОЛСКОМ ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ	121
Методички приступ прозним делима у предшколском узрасту	121
Методички приступ поезији у предшколском узрасту	123
Подстицање креативности изражавања деце предшколског узраста	128
Књижевност за децу као подстицај дечјег говорног стваралаштва	134
VIII ПЛАНИРАНЕ СИТУАЦИЈЕ УЧЕЊА ИЗ МЕТОДИКЕ РАЗВОЈА ГОВОРА	137
Примери структуре планираних ситуација учења из развоја говора	139
Пример структуре планиране ситуације учења из развоја говора у млађој васпитној групи	140

Пример структуре планиране ситуације учења из развоја говора у средњој васпитној групи	142
Пример структуре планиране ситуације учења из развоја говора у старијој васпитној групи	144
Пример структуре планиране ситуације учења из развоја говора у предшколској васпитној групи	146
IX ПРОЈЕКТНИ ПРИСТУП УЧЕЊУ У ПРЕДШКОЛСКОЈ УСТАНОВИ	149
ИЗВОРИ	158
ЛИТЕРАТУРА	158
ИНДЕКС ПОЈМОВА	166
БЕЛЕШКА О АУТОРУ	169

Мили, Јани и Вељку

ПРЕДГОВОР

Методика развоја говора је уџбеник из истоименог наставног предмета, који студенти Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу слушају на трећој години основних студија студијског програма Васпитач у предшколским установама. Уџбеник има за циљ да будућим васпитачима пружи одговарајућу припрему за самосталан рад на развоју говора деце предшколског узраста. *Методика развоја говора* нуди бројне примере из методичке праксе који студентима омогућавају успешно реализовање планираних ситуација учења на четвртој години студија. Уџбеник је конципиран тако да прати план рада на предмету Методика развоја говора и усклађен с Основама програма предшколског васпитања и образовања – *Године узлећа*. Питања и задаци након сваке наставне јединице намењени су утврђивању знања и служе као припрема за полагање колоквијума и испита.

Универзитетски уџбеник *Методика развоја говора* Јелене Спасић значајан је првенствено будућим васпитачима како би се припремили за самосталан рад на развоју говора деце предшколског узраста, али и свима који се интересују за развој дечјег говора. Полазећи од општих питања развоја говора, представљајући релевантну литературу (страну и домаћу) из ове области и дајући бројне примере из праксе и начине на које се могу реализовати, у уџбенику налазимо и теоријска и практична знања која су неопходна за методикау развоја говора деце предшколског узраста. Посебан допринос јесу ауторкина самостална истраживања датог феномена проистекла на основу резултата сопствених лингвистичких (стилистичких и методичких) истраживања.

Проф. др Сања Ђуровић

Рукопис универзитетског уџбеника *Методика развоја говора* Јелене Спасић доноси пресек актуелних достигнућа у области методике развоја говора, уз разноврсне примере добре праксе и бројне методичке смернице, чиме испуњава своју сврху и оправдава своју намену као извор знања будућим васпитачима и средство за изграђивање стручних компетенција за рад у предшколској установи. Уједно, ово остварење пружа научни подстицај будућим истраживачима заинтересованим за лингвистичке, педагошке и психолошке аспекте развоја говора.

Проф. др Милка Николић

Посебну драгоценост уџбеника представљају планиране ситуације активности у вртићу и примена пројектног приступа у раду на језичким активностима. Писан јасним, разумљивим научно-популарним стилем, представља велику помоћ студентима и професорима педагошких факултета, али и свим васпитачима-практичарима који би да своје знање усавршавају и употпуњавају.

Проф. др Марина Јањић

